

1892-02-17

SENDER

Jens Ferdinand Willumsen

RECIPIENT

Emil Hannover

FACTS

Document type:
Letter

Language:
Dansk

Date explanation:
Datering i brev.

Sender's location:
Rue Charlet, Paris

Mentioned people:
Karl Madsen

Archive:
Den Hirschsprungske Samling

Other references:
For en nyere, tilbundsgående
behandling af Willumsens
"Familievasen", se Peder Rasmussen:
"Familie på træben. Om J.F.
Willumsens Familievasen", Peder
Rasmussen og Aristo Bogforlag 2016.

TRANSCRIPTION

13 rue Charlet

Paris

d. 17 Februar 1892

Kjære Hannover

Deres Brev har været mig
meget kjærkomment at modtage[.]

Jeg havde selv tænkt paa, naar

Tiden kom og jeg var færdig

med at skrive disse Komentarer

da at sende dem til Dem, thi

en Mand som så godt forstod

mig ifjor og saa ivrigt sloges

med mig og for mig har jeg

faaet Fortrolighed til og haabede

at han vilde være mig en Hjælp[.]

Opgaven jeg der har sat mig er

ganske overordentlig vanskelig,

først kan Billedet virke paa

en Tilskuers lavere Standpunkt

fra en Side som aldrig kunde

[2]

være falden mig ind og der

kommer da til at mangle ham

en Oplysning, og dernæst at

forklare for ham det endelige

Resultat "at det skal se saadant

ud og ikke anderledes" som er

fra min Side en ren ubevidst

Øjensans som jeg ikke kan for-

klare mig selv. — med det Fam-

lende begynder jeg, med min

Forstand arbejder jeg frem gjen-

nem Arbejdet og med dette

uforklarlige ubevidste som rækker

langt ud over Forstanden afslut-

ter jeg. Et Exempel paa en

Vase¹ har jeg lavet to Fødder

der træde paa hinanden, de falde

ud af det symetriske og de

stødte mig[,] jeg forsøgte at faa
dem lavet om, men jeg maatte
stadig sætte dem paa igjen saa
de stødte; hvorfor, kan jeg ikke
nærmere forklare, alle der har

[3]

set den Vase første Gang, har
været generte af de to Fødder.
Hvad skal jeg nu skrive om de
to Fødder som generer saa herligt
andet end at de fremstiller det
stabile i den evige Lov for Menneskene[.]
Manden og Kvinden der danner
Barnet, den og det kan ikke aabne
Øjnet Øjet for Synet. Saaledes
gaar det gjennem alle 13 Ting
og som egentligt burde forklares,
og det var derfor jeg vilde sende
Dem Kommentarerne først, dog
maa De jo se Billederne, ellers
kan der vel neppe være noget
at gjøre uden fra Formens Side
der maa være sammentrængt og
klar og saa at anvende Deres
Erfaring som Polemiker; dog de
komme vist neppe til [at] berøre dens Polemik[-]
Omraadet. Der bliver da for Største
delen kun at tilføje saadanne
Ordstrofer som illustrerer Billedets

[4]

Fortrin, saaledes at Folk faar
Øjnene op og gjør Fortrinet til
deres Skønhedsnydelse.
Jeg har haft en streng Tid
i den sidste Maaned med at faa
Tingene færdige[,] jeg kan godt sige
at jeg aldrig har været saa anspændt,
nu staar de i fire store Kasser paa
Atelieret og Mændene skulde have
hentet dem i Dag; men de

have narret mig[.]
Til denne kommende Udstilling
har jeg sat et mægtigt Haab,
paa to Aars stærkt alvorligt Arbejde.
Naar det saa kommer frem er der
nok En og mange med ham²
som vilde kalde det tyndt
Pjank fordi de stikke for dybt
i Nederlandsk Malerkunsts Ideal.
I Mai kommer jeg til
Kjøbenhavn[.] paa Gjensyn da
Deres
J. F. Willumsen

¹ J.F. Willumsen: "Familievasen. Faderen, moderen og deres nyfødte barn", 1891. Fajance med indfarvede glasurer, h. 51 x b. 51 cm. Designmuseum Danmark.

² Her refereres til Karl Madsen, der i disse år bl.a. forelæste og publicerede om nederlandsk malerkunst og siden blev en internationalt anerkendt kapacitet på dette felt. Kunstnerne omkring Den frie Udstilling opfattede hans anmeldervirksomhed som urimeligt stærkt farvet af hans præference for det nederlandske.

13 rue Charlet
Paris

d. 17 Februar 1892

Kjære Lænnover

Deres Brev har været mig
meget kjærkomment at modtage
Jeg havde selv tænkt paa, naar
Tiden kom og jeg var færdig
med at skrive disse Kommentarer
da at sende dem til Dem, thi
end Mand som saa godt forstod
mig ifjor og saa ivrigt sloges
med mig og for mig har jeg
faaet Fortrolighed til og haabede
at han vilde være mig en Hjælp
Opgaven jeg der har sat mig er
ganske overordentlig vanskelig
først kan Billebet virke paa
en Tilskuers lavere Standpunkt
fra en Side som aldrig kunde

være falden mig ind og dert
kommer da til at mangle ham
en Oplysning, og dernæst at
forklare for ham det endelige
Resultat "at det skal se saadant
ud og ikke anderledes" som er
fra min Side en ren ubevist
Opjensans som jeg ikke kan for-
klare mig selv. — men det Fæn-
lunde begynder jeg, med min
Forstand arbejder jeg frem gjens-
nem Arbejdet og med dette
uforklarlige ubeviste som rækker
langt ud over Forstandens afslut-
ter jeg. Et Exempel. paa en
Vase har jeg lavet to Fødder
der træde paa hinanden; de falder
ud af det symmetriske og de
stødte mig jeg forsøgte at faa
dem lavet om, men jeg maatte
stadig sætte dem paa igjen saa
de stødte; hvorfor, kan jeg ikke
nærmere forklare, alle der har

Set den Vase første Gang, har
været generet af de to Fødder.
Så skal jeg nu skrive om de
to Fødder som generer saa herligt
t andet end at de fremstiller det
stabile i den evige Lov for Menneskenes
Mand og Kvindens der danner
Barnet, ~~der~~ og det kan ikke aabne
Øjet Øjet for Synet. Saaledes
gaar det gennem alle 13 Ting
og som egentligt burde forklares,
og det vil derfor jeg vilde sende
den Kommentaren først, dog
t maa de jo se Billederne ellers
kan det vel neppe være noget
at gøre uden fra Formens Side
der maa være sammentrængt og
klar og saa at anvende Deres
Erfarung som Polemiker; dog de
komme vist neppe til berøre ^{Polemik} Læs
Omkaaret. Der bliver da for største
del kun at tilføje saadanne
Ordsprover som illustrerer Billedets

Fortrin, saaledes at Folk faar
Gjennene op og gjør Fortrinet til
deres Skønheds nydelse.

Jeg har haft en streng Tid
i den sidste Maaned med at faa
Tingene færdige jeg kan godt sige
at jeg aldrig har været saa uopbejdet
nu staaer de i fire store Kasser paa
Atelieret og Maentene skulde have
hentet dem i Dag; men de
have narret mig

Til denne kommende Udstilling
har jeg sat et mægtigt Haab,
paa to Aars stærkt alvorligt Arbejde
Naar det saa kommer frem er der
nok En og mange med ham
som vilde kalde det for tyndt
Pjank fordi de stikker for dybt
i Nederlands Malerkunsts Ideal

I Mai kommer jeg til
Kjöbenhavn paa Gjensyn da

Deres

J. F. Willumsen